

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Редно е накрая да призная, че както често пъти се случва, набраният емпиричен материал остана ненапълно оползотворен. Още линии на анализ можеха да бъдат разгърнати, някои само маркирани или загатнати аспекти на проблематиката можеха да бъдат по-задълбочено разработени. Не виждам смисъл да се оправдавам. Това е само представяне на резултати от едно изследване. Резултати, които се опитахме да осмислим, които поставят въпроси и търсят отговори в следващи изследвания и обсъждания. А всяко изследване е неизбежно фрагментарно. Всяка интерпретация на резултатите е ограничена от авторската гледна точка, от конструираната интерпретативна рамка. Надеждата ни е, че този текст може да бъде четен и да провокира дискусии, че те могат да бъдат поле за среща на „ромските“ и „българските“ гледни точки, каквито се опитахме да очертаем в нашия анализ.

И все пак нека накрая да се опитам да дам отговор на въпроса: Има ли реална възможност интеграцията на ромите да се случва, разбира се, като дълъг и труден процес, но все пак по относително сходен начин разбираан от ромите и от българите?

Ако съдим по изказаните от нашите респонденти мнения, бихме могли да отговорим позитивно, макар и с доста – при това твърде сериозни – „ако...“:

– Ако заявената държавна политика започне да се реализира, т.е. най-сетне се премине от думи към дела, което означава и преосмисляне, и конкретизация на заложените в различни стратегии и програми мерки и дейности, както и осигуряване на финансови ресурси.

– Ако общината (в частност столичната, но и по-общо всяка) си изпълни задълженията към своите граждани, което означава: да осигури липсващата в ромските квартали инф-